

افسانہ

پیرہ

ہزار گنجی آن سویل ناکنڈ آچلتمن نا گونی آ پہ دانہ نا ساز آتے غلساتینا کمال وہنرنا تیاسلوک هفت سالی آمارک خیشن پونکن آ دیمان اٹ خوشی و شادکامی آن خنگ اسہ درشانی ع کریہ۔ داکان بیدس سروزیک گواڑخ آتا دستی تے تو سا امن میلن اس میلن اس بر جائس۔ میلنی ساری آغلقت ہم سروز آتے گز تنگ اٹ سرمنی آ ماہر متانی بلکر۔ شاعر وادیب آک لجھ پارک دادے میلن امن ناپن تو سک۔ خوشی نادا دمجرائی شیر و باگل توون اوار ہراست دا ..... حمید عزیز آبادی دشت و ڈن اناشان و شرف اٹ تینا ہمن آ تو اتون لکھوں ہم پارسا کریکہ، ایلو کنڈ آن دا میلنی بنگل آ ورنایاں یہدیں کماش آجیر مرڈ آتا ہم اسہ بھاز بھلوچی اس اس، چوک آمسنک دیرہ خلوک آ شیر زال آ نیاڑی نا آ تینا کم الوں۔ داساز و سرمنہ دھول انا اٹی امن کافرنس ناپیش آن بر وک آ مہمان دامون ایکون پیڑی کرسا چاپ اتوں اوار دریبہ توں اوار گرا کورنا تا چاپ وچکہ نا تکن "بایوکریم امن" نا دیرہ نا کیب آجیر "و شے" نا باگل آتے ہم پارسا کریہ۔ چھا ہم اسہ گوس اس۔ ورناتا چاپ ع پیرو مژد اٹ کنگ نئر۔ کسہ گونڈ کہ خلق انہرا سہ باقی تا ہم مڑو گوازی نا تو ار چلتمن نا تلا رآتے ٹی کماش آک نئے یہدیں کنگ نئر بلکن داتیوی آ دیمان اٹ خوش وگل و بال کس۔ پنسا میلنہ نارنگ آتے ٹی پین و دکی نا سوب اوفتا" بلے بلے، اتھگدی" نا گوک وہنگل ای ہنداندارہ غان چس بلنگ اٹ کنک کہ مسک۔ پین تو پین غاز یک ہم تینا دم در آنت چاپی آور ناتے پین سمت کریکہ۔ چاپ انا ناہمکان نا سہ لوڑ اس بیش مس کنا خن تے توون ہندامیلن نا سیل آبُو سر۔ او فنا خاکی آ دا دن اٹی ورناتا مون انگا ریش و بروت مش آن ہبہ کرے، ای تینا خن تے موکسا دستار نا مول ملوك اتو۔۔۔ وے او تینا آک اسل میهن اڑسکار سر۔ ورناتانیدن ہرام تپاٹ تو کنا مون آ کنا پیرا لگا سلوک مول آتے تینا مون آن خیر انا کنڈ آ زبادیمان نا مش انا گند اتوں اوڑہ مرسا کس، او کنا سینہ لی تینا لٹ ع ترند آن ہوم ہڑس اسر۔ او تینا خام انا چوٹ آتے تینا نت گوار درنے و پیٹن پھلی نا زباد آتے ہم تر سا پارے دا میلن ہمو خوت آ بنا کرو تیان ملا شر و اسہ ہند آپر اسے آ توک تینا کہ ہرام دا جنگ ایم مردو، گڑا گوا کوئٹ تدوک آ دور انا گب و حوال آتے ٹی مشنوں تویی آ دیمان نا کرستیاچ ہوئی ہتارا نا پوڑی آک چنڈنگور۔ ہرام کہ بنا مس تو گڑا نئر۔ داشابیت آ دیمان اٹ سر مسٹ آتا الو نئے جاگہ جاگہ گونی تے ٹی مش اسٹ آ تینیں المحتہ ہرا کہ دا دیمان کن کن دز وے او قناتا پوری ع او قنابے مونی درشان دھول انا گذ ونجارہ اسہ وار ولدا او قن کریکہ۔ او قن مون اکو۔ چٹ بے دروشم تینا کاٹم آ تھوک آول ول آ دستار ع خنا، خلق آبیں۔ اینو ونجارہ توں کہنی آ دینک ٹی پیڑی اس دوی موسک۔ او اسے ایلو ع بست دو ٹے ونجارہ غان دلی ع پلاستینا ہرست کریہ، وے دروشم آن آ خا، بلکن مون انا پارہ غا تو رے۔ داسہ ہم آ دینک ہلی، مندری و بڑی، ٹیچ و پوشک، ٹوپ و اٹی او بیرہ تینا دستار ع خنا کر۔ او دلی ع تینے جوان مس۔ بے دروشم آن گذ ونجارہ ع خلق اٹی دستار و چریگن نا وڑ و ڈول آن۔ او اسے ایلو آن چے مر تو رے تو ادا دینک اٹی تینا جون آن چے مر تو رے تو ادا دینک اٹی تینا جون

☆☆☆☆☆

اینو ونجارہ نا رزان تینا چھڑا اس بھامتو۔ او نیمروچ توں او خلق آن پیش تما پین خلق اسے آ مون کرے۔ بے دروشم آن بندغ آ دینک اٹی تینے سیل کر ساتینا سگت آتا جلس اٹی بس و تینا کل سگت آتے دلی ع نشان تر سا پارے۔ "دا آ دینک اٹی مل کوئینے۔ دا آ دینک نا اسہ جوانی اسے۔ بندغ امر کہ ارے ہندن نشان ایک تے اونا زندان غ ع وسیل غاک اگ کہ پورا لو سہ، خلق اٹی او بکو وار ونجارہ اس بس تو افک و لے خلق انا شابیت آ پانا د آن دا پاٹس اس بھلوچی اسے ٹی ہمو ونجارہ نا دارہ ایرہ غان کری۔ او قن دا آ دینک بھاز دوست کہ وکی اس ساری ع۔ زندگانہ گڑا س بچ مسر، ونجارہ رزان بھا کریکہ، ناس انا کل سگت آک ہمو آ دینک اٹی تینے سیل کری۔ او قن دا گذ بھلمن مکن نتینا پورا آ جون ع سیل کری۔

پیڑی نا غزہ آکو، بلکن باوہ بیڑہ غانتانید و ناس لکنگ کن ہمود بیل ع جیب آن کشا کہ، با گڑا چس کریکہ۔ نے دا چنکا آ دینک نیمه سید غریب شاہ انجم

ع خلق ایک"۔ ہمو بندغ پارے "ونجارہ اس ناس انا شاغا کہ، و پاد بیل ع جیب اٹی شاغا کہ۔ دلی نا بائی آسہ پنکا آ دینک اس کن توں قول کریے کہ اگہ بھلو آ دینک بسہ۔ دا پوکن آ پیڑی اسہ ع جب ہوجو اس سک، ہر اٹی او قن مون ع ہم ہرا کہ، نہاد در کار مس تو کنے پا پو۔ ای نم کن بھلو آ دینک تین توں اتساوی موسک۔ او کل بیش مسر، ونجارہ نا کسر آ بس۔ آتے شیف بڑز کر سا او بیڑہ منہ رزان بھا اتیوہ"۔ او کل بندغ دیگرنا وخت آ ونجارہ تینا سا سیکل آ سوار تینا کنک کرے۔ وے دا سکان ادا و پارے دار اسٹ ایسٹ ارادا دوالا بندغ ..... ای پار آن منہ بندغ ساری نئر۔ او سہ وار خلق انا پارہ غا ہنا کہ۔ او ونجارہ ع تو ری، اودے پاریکہ "دلی والا آ دینک چنک ع۔ سکے ..... نیم سہ آ جون اتوں، ٹیچ و پوشک شاغا۔ و دلی نا بائی نا آ دینک اٹی تینا مون پکہ بس نن کن بھلو آ دینک اتیں۔" دا ڈسکان توں او فک بندغ خندگارہ۔ ع ہرا۔ ہمو وخت آ بے دروشم آ بندغ ونجارہ امنا کرستینا کسر آ را ہی مس۔

او قناتا پوری ع او قنابے مونی درشان اسیں اسے بندغ اس دلی نا گذ ونجارہ اسہ وار ولدا او قن کری۔ او قن مون اکو۔ چٹ بے دروشم تینا کاٹم آ تھوک آول ول آ دستار ع خنا، خلق آبیں۔ اینو ونجارہ توں کہنی آ دینک ٹی پیڑی اس دوی موسک۔ او اسے ایلو ع بست دو ٹے ونجارہ غان دلی ع پلاستینا درست کریہ، وے دروشم آن آ خا، بلکن مون انا پارہ غا تو رے۔ داسہ ہم آ دینک ہلی، مندری و بڑی، ٹیچ و پوشک، ٹوپ و اٹی او بیرہ تینا دستار ع خنا کر۔ او دلی ع تینے جوان مس۔ بے دروشم آن گذ ونجارہ ع خلق اٹی دستار و چریگن نا وڑ و ڈول آن۔ او اسے ایلو آن چے مر تو رے تو ادا دینک اٹی تینا جون آن چے مر تو رے تو ادا دینک اٹی تینا جون توں و انجی تخارہ۔ او قن سا آکو مون ہم انا یسے ع خنا۔ او بندغ ونجارہ توں دلی ع اسہ گڑ اسے نا پن ع۔ او قن بندغ ونجارہ پارے "دلی نا ہبھا کرے۔ او قنیے اسیں پنک خواہ سکے۔ وے او قن اسے بندغ ونجارہ پارے "دلی نا بھی کرے۔ او قنیے اسیں پنک خواہی بچ وڑ اسے ٹی پور و منگ است خواہی بچ وڑ اسے ٹی پور و منگ تکارہ۔ تیدار آن کاڑی اسکان او قنادر وشم نا کی کننا سک ع۔ پکہ بست تو نے کن پوکن کوتک۔ انتے او فک دا خس ہم ہرگار گپ کنکا۔ ونجارہ پارے "شار ای اس وڑافن۔ وے دا آ دینک نئے کل ع اس وڑ بندغ آتا دو تینا پیش تموک آ خلک اس دلی ہڈ آن ساری آ لوک۔ اسہ ع جب ہڈ دلی اس اتیوہ"۔ پیشمن آن گذ ونجارہ پدا آ دینک ساز اس ارے، او آ دینک بھا نشان ایک۔ خلق اٹی ع جب ہڈ بے تاغتی اس آ دینک نا وجو دو داس۔ ہر بندغ تینے تینا جون خلقت اس ڈغ آ در ٹنکا س۔ بے دروشم تینا خلقت آ رادہ مس۔

خمارہ، او قن خلک ساری آلو سہ، وے او پکہ غا ونجارہ نا تو رخ غل اٹی پنا تو کل آن تالان موسک۔ وابے تاغتی ع خلق انا نمیر، مبتر و مکریک سر پند مرسا او نا ایسیری کن اسہ اتیوہ"۔

منہ دے آن گذ خلق انا نیام اٹی اسہ بھاز میر انا سلاہ غا منی ائی کنکا۔ ونجارہ خلق اٹی سر غلسا چنکو آ دینک بھا بکریہ و کنکر۔ او قنیے جوزہ غا نتے اشارہ آ دینک چنک ع۔ اگہ بھلو آ دینک اس سلاہ و سلاہ آ دینک چنک ع۔ اگہ بھلو آ دینک اس سلاہ و سلاہ آتا بنا مس۔ کہنی سلاہ ک

کری۔ بے دروشم آن بندغ آک گل و بال کری۔ او قنیے جوزہ کنگ کو سہ، دن ہم آ لوک دکار مس نے تو کنے پاس۔ ای نے کن مون آ بس۔ وے میر انا سلاہ کل ع دوست بندغ آک نئے بیڑہ ہمو آ دینک اٹی میل ع..... دن تو آ دینک نا پر غنگ کبین ہا کریم ع۔ خلق اٹی بچ نے بتا غتی اس کام ہر فتنے۔ او مون جو کس۔ بلکن او قن اسہ ایلو ع ہم خنا رہ۔ او اس اف۔ وے دا آ دینک انگا کاریم اٹی خلق زندگا ہو آن زیات آ سرات ع۔ انتے کری۔ کری، وے او قن خوشی بے دروشم نا گوچی اتیوہ"۔ ہمو بے دروشم آن بندغ دلی نا بندغ کن آ دینک ہنگ تو مفک۔ ونجارہ ع کل اسہ وڑسرہ۔ چٹ بے دروشم، وے دا آ دینک بھا کری۔ تا کہ او قن پن ہم ہر کس نا آ دینک اوڑ توں تدے۔

موں۔ او قنابے مونی دے دروشم اسہ ایلو آ بروک آ دخت اکن زندہ سلے"۔

☆☆☆☆☆

الشاعر

کنے خنپیس ولدا

زمانه ناچال ۽ اگه پهه مریں نی، گڙازمانه
فطرت ۽ تاریخ، درخت، پھل، مشمش،
تون چلینگ مریک- دنیا ٺي انت کاري ميم اس
سوردياب، گلشپير، پدين آٿئو، ڪل ۽ ڀائينونا
مرئے، وخت شنائي آهن بيدس منگ ڪپك-
انسان تباهه ور بادکرئ، تينما است خواهئي، تينما
زمانه نارodom ۽ کس ylie کرئے تو بے سهي اوانا
منخت کن-
زمانه نارodom ۽ کس ylie کرئے تو بے سهي اوانا

ڈاکٹر سعید نسبت.....

مقدار ع۔ لکھ آسال آتیان داز میں آنسان
و لے دا است خواہیک اسل پور و متوں۔
رہیگل۔ اینو نا انسان ہرا شونداری ہرا
نظام کائنات ع چیڑ فنگ آن اینو دنیا ع کورونا
سر سہی ع دوئی کریئے، او نا سوب ہندادے
تون مون تروئی تمگن ع۔ پکھ پین انت آن
کہ انسان تینا لکھ آسال آتا نسل درسل
انت بلا تون مون تروئی تو؟ کس ع سمااف۔
آزموندہ غان را ز کائنات ع پہہ مر سا ع۔
ای اینہن ہم بھزا بھلو بے سما سے اٹ۔ اگر
کس انا واسطہ بے سما سے تون مس تو اونا دڑو
و لے ہیت داڑے چپک، داسکان کائنات
نا لکھ آراز اک پیدھی تھوک غ۔ داشیٹ اسہ
آتے اڑف:

بجهاز بھلورا زاس انسان ناجدنا تھے انا بندغ
اویے پرواہ عنانت پرواہ مروع
کس اس داشارائی تینی مروع
شکر کے ای بے سماں اریٹ، بے پرواہ
افٹ۔ کنے پین کس انا مہر و مریبیت،
احسان، دفاتا ہر وخت پرواہ ارے۔
جندانا بجهاز وخت پرواہ مفک۔ بجهاز
پل، ظلم و بیداد، دروغ پھسات، ڈغنازی آی
بر بادی، فطرت آن بغاوت، گناہ و ثواب،
ہوونگ و مخنگ، طالی ہمدردی، فریاد و دعا،
گناہ تیناں توہبے، است خواہی تارنداث رمب
کنگ، بے مخت آکسر قیٹ رب کنگ،
ہر وخت کنا ہوش و خیال کنا است الی

الفسانه

بـاہوت

آن تماست ..... حیران ہبکہ کہ امر دا توار
تیان آجو مریو ..... تین توں دافیصلہ کریٹ
کہ تینے شوئی ع ..... داسے خف تیشی ہورتے
ترسas ..... ولدا ہم ٹک ٹک نا توار ..... ہور
تے ہنداخ درز و رتست کہ کتنا ہو رک کنا
خف تا پڑھ ع اڑ سادر چر کریئ ..... ای بے
ہوشی نا کنڈا ہے خود ..... اسے وارلد ای ہمو

مشن انا دامان اٹ چکل آتا وہوک آ دیرتا انت آکو داجنت اٹ؟ بندغ نا ازل اسے کنه آن کننا قع ع پلپه۔ کنه ہموٰق ع پدی
نیام اٹ کننا مہر اتوں پند اس..... است آن ہلپس تابہ اینواسکان اوٹا انت آسراتی ایت۔ کنه ہموٰی زندہ مرولی ع..... ولے
وہوک آ مہر گل و بابی ناوہ ہیر اٹ وہا ک..... آسودہ ہی اس ارے ہر خواہش داڑے گھڑی ناک نا تو رکنے آملدیٹ کریکے۔
شادری نا جبر اٹ مش بوك اس۔ گون نا ساڑی اس۔

درخت آک ڏنگ لڻگ سر. پدین آ اسے وارا توں اسہ ٻلک ٺاک اننا تواراس کئے .....اُف اے تع..... داسه هرن زیٹ آخن او اسے زراب اسے توں تیوی ڏغارنا زیپائی ۽ چرک درخت نا شمب آتا نیام آن خلسا کنا دوڻی ہلسا دا پرچس آتع آن ڪھنگ توں ہموٽ ۽ پاڻه خن تے ترکرسا ہموٽ پٽک تر..... کجا جون آکنا ٿيچ آک ہم سجله ٻلڪر۔ او تینا باعندھ کرساترندی اٹ ڏغار ناپاره..... ڏغار کن با ٻنگ کس..... تھواٽی ڏغار ع باخواں ڪنگ کس۔ ای ہم ہمنا ڏغار توں ادنا باٽی ٻنگ سئ۔ اسے ادنداٽی اس

بانسری نا تو ار ع تالان کنگ کس۔ چانجل نا کس..... سماہت اسے آن گڈا ای تینا خن اٹ ہنگ نا بے ہب آ کو شت کس۔ وے چنگ اٹ امن ایمنی خوشی گل و بابی ناشیر تے موشکسا خن تے ملگ نا کو شت گھڑی ناٹک ناٹک نا تو ار اسم آنبار لگسا کنا ہر وہ تے ساز کریں۔ کنا ڈیہے انا ہر باقی ہر اٹ..... داسہ تارہ غا کو ٹھوٹ دیوال آ یک پنگ کس۔

کنسیک کئے آن بھاڑمُر ہنا س..... درنجوک گھڑی ناسیل تے کشات جگ جگ کریٹ
 آن بڑز چلن نامشن اناثول آنکا که۔ مہر مزغ انا تارتے ٹی اسے چپ ٹالڑہ اس
 داسے ای چندی دے تاء ہندما ھیم خلیس آن
 ہم خاچپہ ہوا ہموٽ ولدا برے۔ داسے کناز بیا
 شاغار خن تے پچ پین پٹاٹ کے دانع اس
 کیو۔ وے گھڑی ناسیلہ جک سلوک کس.....
 غائی آ بُدروخ، آ تغ تینا گد ع تالان
 مف گواچنی مرے..... وے گھڑی ناسیل
 مرید آتا نیام اٹ چی ٹاچا کر اس الو۔
 ہڑدوسر دو پڈو مش انانا تلار تیاچپ خلسا تینا مہر
 ٹک نا توار کئے تینا پا رہ غاچکا کنا مگان ع
 توار ہر پا سو آن بچگ ع..... دا توار کنا ملی ٹی
 انا زباد تون دو لخی تسر۔ کست وا کاڑ پا ہو
 پک کنگ کس۔ ہندما گمان توں کنا جون آن
 چٹ ہندی موس۔ ای گھڑی عشیف تحسا
 بلکوس۔ اسٹی، اوواری و ستاوٹ، مہر آتا
 اسے پین ٹیخید اس یلہ م۔ کیی سیٹ تینا
 جوان لغت تشت۔ مکر مکر کریٹ چپل تشت۔
 چکارہ کس۔ مہر بکائی خلکلہ۔ خرمہر نا
 جون ع دوتے ڈغار اٹی ترسا بڑز کریٹ
 دے دا توار کئے چٹ پت آن کشا۔
 گمان ہم گدر موس۔ آسمان تینا خرنی ع
 تو سٹ۔ داسے وخت انا کوٹھواٹ۔ ہر
 ڈاٹک ٹک نا توار کنا شادری آ تغ وخت انا
 ڈغار آ تالان کریس۔ غزم آ ہوک غل تیا
 پارہ غاٹک۔ ٹک نا پاریثت نا گمان
 نیام اٹ اسہ بھلو جنگ اس بر جا کس۔ دا
 خوشی آن جپ خلسا ترڈا رہ۔ خرم او خرم
 مسکہ۔ داسے تھاری نا ہر کنڈ آ وخت انا
 وخت انتے کناز بیا غائی آ پلا۔ ای نن چج
 دم ٹنگوک ع۔
 آک ا ک آ۔ اٹنے آن کنگا۔ نے الام۔ گھٹ تریتا ۱۸ کے کام بینا

زن

استاد اسماعیل خنجری

زیف خلق ۽ شوان شوکار توں
کاٹم اخس زیب کیک دستار توں
بن په تین نا دے مرد بوئی تیا
بف خدا نابس مرے سردار توں
لوپہ ٿی گھلی دوئی زغم مرے
لین مقابل مون پمون کفتار توں

اک تینا چوکی آناز کریه۔ ہر رنگ انا ای داتخ عتیبا سوچ آتا خو جیں اٹ شاغنگ
گواڑخ آک هفت رنگ کشیدہ غانبار تالان نا کوشت اٹ کد داتخ اٹ سلو۔ ہندتاخ اٹ
لپک..... ہندن لگک کد دا وخت کنا ماینہ
ٹک نا تو ار کنے چمب ترسا کنے خاچنگ کن
ع..... کنے آن ہشنگ، کنے اجھنک۔
ساه بليو، مدام ہندلی تینا وخت ع تیر کيو۔
بلبل و جركی تا ہمنین آ تو ار..... گذک آتا ولے وخت انا ٹک نا تو ار گوائی آ سیله
ای چندری دے تاءع اکن آ ہری..... نن چ
ستک..... شاخل نا تو ار اٹ سليمانی سازو
غانبار کنا سوچ آتا خو جیں ع ٹک کرسائیں
شو گیر خلا سا تینا قن اکن سکوہ..... ولے وخت
زیمیں تھواٹ تالان دا بے بوج حرا آتا زباد
ہراڑان داتخ پش پش مرسا ڈریمس۔ کنا
انا تو ار کنا تاق تے کنا تاغت ع سجلہ کرے
تیوی تھواٹ تالان کس..... تجوٹی گڑاک تینا
ہرو ڈن دو بندکس۔ داسنن چخ دا وخت اتون
الا۔
آسراتی توں داجنت اٹ ساڑی تسر۔ ہرا
کنارنگ وجنگ بر جاکس۔ واراس اوڑا خن
پارہ وخت ع تو اراف..... ولے..... دا ٹک
تے خیس کریمہ۔ واراس بے وسی آن اونا
کنک..... ہر پارہ غان ٹک ٹک..... کنک.....
کہ شداد نا جنت ع ہم شکلی کر لیسر۔ ہندن پا
ٹک..... ای دا تو ار آن ہندرا خم بیزار کد زند
نوت دو تیما شد۔ اودے منت زاری کریمہ کہ
نی پا

پبلش عبد الحفیظ قلات پر بنز پلیٹ روڈ کوئٹہ غانہ ہینک کر سا 302 فیٹ 1 یونورسل کمپلکس جناح روڈ کوئٹہ غانہ تالان کرے

کورونا ولہک ڈاؤن

هر اڑے لاک ڈاؤن کل آن زیات سرہب مس۔ داکان بیدس پین، ہم منہ کورونا غان کھنگ ناگما نک ودرا۔ ہر املک آتا رگز ران نزور ع، اوپک تینا ملک اری، ہر فتیٹی لاک ڈاؤن سر ہمی نا کند آپنگ ع۔ ولے دنیانا گیشتری اس توں کماری ناوڑاٹ مفسہ، ہر ان سوب آن اوپک لاک ڈاؤن آ ہم ملک آ تیٹی لاک ڈاؤن آ عمل منگ کتنے یا متنے۔ دانا ہم سوب آک اری، بھاز زیات زور شانگنگ کپسہ۔ پاکستان ہم ہمو ملک آ تینا است اسے ہر اتینا جا گے غانتیا دا گمان کندنگا کہ دانا جوڑی بیرہ طبی وڑاٹ نزور آ بندغ آ تیا جامو اس ے اوفا اڑاٹی کنوئی گڑار سینگ ناوڑاٹ اف۔ داعالیت آ تینا پد بخانا کیک، وخت اس کہ جانجوڑی ناشیٹ انا چاہندار آتا پانگ دادے کہ کورونا کند آن لاک ڈاؤن نا مخالفت کنگ انگ ے، وجواز کن دا پانگ انگ ے کہ ہلنگ نابابت داسلاہ تنتگتو یس، بلکن داہیت ناجوڑی ناہلنگ آن پدمک انا اگہ لاک ڈاؤن مس تو مخلوق لنگڑی آن کہیک، دا بابت اسے پروگرام اسے نا کچ آتا بابت کس۔ دن پا کہ دانا جوڑی ہلنگ کن کل ے ہلنگ کیک، ولے داطبی ہم بنا کندنگا نے، ہر اڑکن اس آن چندہ کرسا اس نا نزور آ پیپہ غاتے کمک وڑاٹ نزور انگ بندغ آ تیا زیات زور اک مریک، واوفا مرک انا گمان زیات رسینگ، یار رسینگ انگ ے۔ وخت اس کہ صوبہ گاک انتظامی وڑاٹ لاک ے۔ داغلط گمانی نا سوب دامس کہ امریکہ، اٹلی، وفرانس کون آ ملک آ تیٹی دا بھاز ڈاؤن ناخواہندار ے۔ وتینا منت آ دانا پڑو ہم کری، داڑا خس عمل منگ کس دا ترندی اٹ تالان مس۔ اوڑے جوڑ مرودک آتا کچ ہم زیات ے، ولے دن کہ تینیٹ اسے سوچ اسے۔ ولے داسہ کہ کورونا ہندی وڑاٹ زیات تالان منگ اوڑے کورونا غان ناجوڑ مرودک آتا کچ زیات کس، تو اوڑے ہم طبی نزور آ ک اٹی ے، دا لاک ڈاؤن اٹ نرمی اتیگانے، ہر اتھکن اٹ دانا جوڑی ع پین تالان کنگ نا سوب جوڑ منگ کیک، گمان دادے کہ اگہ لاک ڈاؤن آ جوانی اٹ ہم زیات مرود، گڑا مرک آک ہم زیات مسر۔ ایلو کند آ لاک ڈاؤن آن نمن عمل متو تو دانا جوڑی خاص وڑاٹ بلوجچتان نا علاقہ غا تیٹی ہر اترندی اٹ مرودک آ ہمود نیا ے، ہر اڑے زرگز رانی ویل آک زیات ٹو۔ اوڑے حاالت دادے کہ اگہ لاک ڈاؤن مریک تو مخلوق لنگڑی آن کہیک، واگہ مفک تو تالان منگ نا بنائے کریے، دا تالانی پین ترند مریک۔

سید عبید السلام زینی.....

مَطْ : بِرَكَتِ زَيْبِ سَمَالَانِي.....

اسلامی صحافت

41

کیک، وہ راتم دا گڑا غان است جم مرے تو
آخر اٹ دا کاریم سلک کہ تعلقداری تا
گندھنگ کن ہرا کو شست آتے کنھنگا نے او
ہر اخس اسکان بھرم تھنگ کریو۔ اوڑا اس نا
ردمیں انت ع؟ دعمل جوان مرے پاخربا،
ہڑ توم آؤ ڈتیں اوڑا ان انتظامیہ ع معلومدار
کنھنگ، واودے تعلقات عامہ نابابت سلاہ نا
سونج تھنگل۔

اصل اٹ تعلقات عامہ ناشنچ انا گرج دا اوڑ
شہینھنگ نا، اہم نا زرک انگا کاریم تے سر
کے ہموادارہ نا جندانا تھی کاریم کروک آ
کارنہنڈہ غاک (ہرادے تعلقات عامہ نا
اصطلاح فی تہہ نا اس پانگلک) وادارہ نا
انتظامیہ نا نیام اٹ تعلقداری تیش نزوری یا
بے وڈی تو ودی مفتیگ اٹی او۔ وہ راتم بیت
حکومت ولک ان اس نا تعلقداری تا مرمے
تو تعلقات عامہ نا چاہندر آک لس سلاہ نا
شہینھنگ نا، اہم نا زرک انگا کاریم تے سر
میزرہ۔

دواریہ ہم کو شست ہندرا مریک کے حکومت و اس نا تعلقداریک جوان و چین مریر۔

تعقلات عامہ نا چہندار آک تعلقداری تا چین کن ہراڑع دوئی کیرہ او داڑ منگ کیک:

- 1- پٹ و پول پارائکی آن معلوماری
- 2- ڈٹ ڈول بھنگ
- 3- ابلاغ ناچین آڈر
- 4- رعمل نادرک
- 5- انتقامیری توں رابطہ و تعقلات عامہ نابات سامان لینگ

راوی گرج ارے۔ ہر اڑان بیس زندانا آن مست ہم وخت محسوس کری، ہرام ہونا کند آکیر۔ اوڑکن خیر خواہی و ہمدردی و
وہر شیخ اٹی سرہمی کن اسلی بیچ ٹمگان اس مزور کار تیا ناطمی و واوفقاً استھمال ڪننگا۔ وڑنگ ناجوہہ غاتے بش کنگ و او فتے بر جا
الک، الی اوقفان، بدیشکان، ارانا زمہم اک تجھنگ نا فکر و مام کرسا کار۔ تینا دارہ ناما است
لک۔

کیک:

- 1- پٹ و پول یا رائٹنگی آن معلومداری
- 2- ڈٹ ڈول جھنگ
- 3- ابلاغ ناگھین آؤڑ
- 4- رعل نادر ک
- 5- انتظامیہ توں رابطہ و تعلقات عامہ نابات سلاہ لئنگ۔

اوی مرحلہ تی دامعلوم لئنگ ناکوشت لئنگ کوشت کنگ

کہ اس نے آن انت اومیت تھک۔ اواکان

پداونا راٹ تینا ہیتی اع اونھ کان سر کنگ نا

ڈٹ ڈول جھنگ۔ وداہروئی تمک کہ ہموہرا

فاکنڈی لئی و چینی ایاملاں ناڑ عہزادے اگہ

دوئی کنکے تو آسانی اٹ درکار مخت آتے

دوئی کنگ مریک۔ ڈٹ ڈول جھنگ آن پد

جم جم ڈٹ اونا شیف بڑی تے جوڑ لئنگ

کہ اس اسکان ہرا کا ہو عسر کروئی ع، اونا

چینی ابلاغ اٹ انت دیل اس منگ

- 1- ہراقتوں اوٹا خوکی اس ارے، تینیٹ
- 2- تعلقداری اس گندنگ کے۔ دا کمی ع پورو
- 3- کنگ کن او تعلقات عامہ ناشیخ اس جوڑ
- 4- کیک۔ داشی اس کنڈ آن اس اٹی اوڑ کن
- 5- خیرخواہی نا جوزہ ناتے دگانگ نا کوشت
- 6- کیک، والیو کنڈ آن اودے اس نا جوزہ،
- 7- تاثرات ور عمل آن معلومار کرسا کیک۔ و
- 8- دا اوڑ اٹ تین پتی تعلقداری ع گھینج کنک نا
- 9- کوشت کیک۔ تعلقات عامہ نا چاہندرار
- 10- آک تینا محنت آنا داوی کنگ کن دا اوڑ تینا
- 11- کاریم بلہرہ:

- 1- چند ان رابط غاک
- 2- اخبار
- 3- ریڈوا
- 4- ڈی وی
- 5- سینما فلم
- 6- کیٹ
- 7- خط و کتابت
- 8- ٹرانسپورٹ
- 9- نمائش و میلہ
- 10- گڑا تاپیکنگ و کلینڈر
- 11- نوٹس بورڈ و سائن بورڈ
- (برجاو)

غول

ابراہیم وفا

نے نن است آن کشان
شیر آتے کل ۽ هشان
مسن فقیر نا دو آن
اے ننے نی جنان
غم تا کتاب ۽ خسان
لکھان مرغن ۽ داستان
یاد ۽ ننے کوئھی نادامان
غم تے ہموڑے بخشان
پیار وفا مس نا عشق آن
اف نون تون حضرت لقمان

خلک گائڻ و پلهه کرسا گو کرسا ہنا سرمس چیڪ
آتیا۔ چیڪ آک پاربر ”امرء سے اُس۔“
پارے ”اگه نیازی اُرے کئے آه ہو کان سم
کری کبو۔ اگه نزینه اُرے کئے حوال کبو۔“
اسٹ اس تاھکل کرے پارے ”اواسٹ
اے ن ہفت اُن۔ ہر اگ کا ٻک نے
آن۔ پاپوٽے برے،“ ہکل کری یا یا تے

1

خالقی کسے

بے روآمار سوزان پری ناہلی

عنایت ساغر

مارک پاربر ”باده نا حکم مرے۔“ کشار گلم سہب انا بش سر ہنار۔ بادشاہ تینا قاصدے داسے دا بلاء نی خلکس کسفیں۔ کنا مژن ”بر ہندگی۔“ ہنامون آتے بش سر۔ پا
آمار اکن ہلک چار چیخ کڑو ہیٺ میش انا۔ پان آن ار اہلی تیز ٿو، سفر کن تینا میله و سیله پارے ”سہب انا چا آن مست ہڑدے ۽۔“ پارے ”نا مژن کئے ملا۔ داسے ای کاوه بخیمس۔ جا گه غابس جا ہی جو ہی مسر۔
دا روئی آمارک ہنار میست اٹی ملا توں تو شہ ہر فیر خوچین آتے تینا خیس چیھن آن پارے صاحب ایسو فلانی جا گه غا بلا تباہی فلانی ملک آپدی بر یوہ۔ تینا بندغ ۽ دیوہ۔“ پارے ”ای فلانی ملک انا بھلا داڑیں خوازنه۔ بے روآمار ہندا کان بکد میست نا پر کری رخت تسر ہنار۔ بے روآمار بنگ کریئے، ایسو چا ہناری کریٹ فی داسکان قاصد ایں ولدا سر کرے تے ایتم تیا۔ اُٹ۔ بادشاہ سے نامہ مارغ خیس چیھن
نج آن کوئڈ اس اُس، ہندا کوئڈ آن خف ایمک ہنار۔ بس لمہ عتینا پارے ”لہ ای کے نے پاپیس۔“ پارے ”صاحب درو فلانی ایمک الافیر“ انت پارے بادشاہ۔“ پارے آن بیک تا سرا ہوک ٿئے۔ فلانی ملک آن تو ریکہ۔ ملا افستہ سچ یات تسلک۔ دا کاوه ایمک تارید اٹ کا دور چا خدمت اس کیو جا گه غاشام انا مسہ بندغ بس رچا وہ بلا استو ”بادشاہ اس بے غیرت ٿئیں۔ پارے کنا بر یہ ای ہمیکان رنداث تا تانٹ۔ گیگ بفک کئے۔ اوامٹ ظاہی اسٹ اسے اُٹ، داسے دا شار اٹی نما بگت۔ داڑھے هفت داڑیں ٿو۔ لگاٹ بھلو دیوال اسے آ۔ نما خا خر ۽ خناٹ۔ اویلی ایمک سر ہندا مرور۔ دا ڈوے بست نما سلام آپن چین حوال اف خیر ۽۔ جو ڈوڑھیت خوش اریے۔“

تے کن ایس دافتے خوانے۔ بے روآ مارک پاربر ”باده نا حکم مرے۔“ کشار گلم سہب انا بش سر ہنار۔ بادشاہ تینا قاصدے داسے دا بلاء نی خلکس کسفیں۔ کنا مژن ”بر ہندگی۔“ ہنامون آتے بش سر۔ پا
آمار اکن ہلک چار چیخ کڑو ہیٺ میش انا۔ پان آن ار اہلی تیز ٿو، سفر کن تینا میله و سیله پارے ”سہب انا چا آن مست ہڑدے ۽۔“ پارے ”نا مژن کئے ملا۔ داسے ای کاوه بخیمس۔ جا گه غابس جا ہی جو ہی مسر۔
دا روئی آمارک ہنار میست اٹی ملا توں تو شہ ہر فیر خوچین آتے تینا خیس چیھن آن پارے صاحب ایسو فلانی جا گه غا بلا تباہی فلانی ملک آپدی بر یوہ۔ تینا بندغ ۽ دیوہ۔“ پارے ”ای فلانی ملک انا بھلا داڑیں خوازنه۔ بے روآمار ہندا کان بکد میست نا پر کری رخت تسر ہنار۔ بے روآمار بنگ کریئے، ایسو چا ہناری کریٹ فی داسکان قاصد ایں ولدا سر کرے تے ایتم تیا۔ اُٹ۔ بادشاہ سے نامہ مارغ خیس چیھن
نج آن کوئڈ اس اُس، ہندا کوئڈ آن خف ایمک ہنار۔ بس لمہ عتینا پارے ”لہ ای کے نے پاپیس۔“ پارے ”صاحب درو فلانی ایمک الافیر“ انت پارے بادشاہ۔“ پارے آن بیک تا سرا ہوک ٿئے۔ فلانی ملک آن تو ریکہ۔ ملا افستہ سچ یات تسلک۔ دا کاوه ایمک تارید اٹ کا دور چا خدمت اس کیو جا گه غاشام انا مسہ بندغ بس رچا وہ بلا استو ”بادشاہ اس بے غیرت ٿئیں۔ پارے کنا بر یہ ای ہمیکان رنداث تا تانٹ۔ گیگ بفک کئے۔ اوامٹ ظاہی اسٹ اسے اُٹ، داسے دا شار اٹی نما بگت۔ داڑھے هفت داڑیں ٿو۔ لگاٹ بھلو دیوال اسے آ۔ نما خا خر ۽ خناٹ۔ اویلی ایمک سر ہندا مرور۔ دا ڈوے بست نما سلام آپن چین حوال اف خیر ۽۔ جو ڈوڑھیت خوش اریے۔“

دالہ کمک جو ڈکریس، ہنا کہ چک شکار ہلی تیان کم افس۔“
کریکہ۔ شام آ او لمہ تے کواب کریہ بس کسر آ سرمس ایلمت۔ ایمک پاربر ”لہ
کنگر۔“ باودھ ۽ پاریس؟“ پارے ”او۔“ کسر آیمک
اسدے ملا بادشاہ غا ڪا ہو کرے بکہ مارک ہلکر اکن تے ہلی اس، دا ہم سوار مس ہلی آ۔
ناداس قرآن عنیت کرینو۔ بے روآمار بنگ سوجہ ماندہ کو فتنہ کر سا
ای ہم کا وہ را یمک امر خوازنه۔ دا روئی آ مزل خلسا دیں پر دیں کر سا
مارک خواز نیمہ گڑو۔ بس بتتا۔ بے روآ بسر اسہ پین بادشاہی سے ٹی شام تھا۔ قضا
مار یس اللہ کرے تھا قرآن پاک ۽ کٹ دیگر تون پڑا کری بیٹر۔ خیس چیھن تے
شیف تھار۔ خنا تا بادشاہ نا قاصد پارے ”ہر اگ ہنار ہن رنداث تا۔“ دا کشا بادشاہی سے آ۔ دا بادشاہ نا قاصد تھا۔
بد بس، ملا ۽ پارے ”نا چو ڦفانی مرے،“ نم تون خیس چیھن ارے، شہزادہ بندغ
داسوم دے درست کر بڑکل تون ہنا کر اُرے۔ نم گزار سخراے یاوف دا ڈوے
پارے ”بادشاہ سلامت خوا ٻک نے۔“ بے شہزادہ بندغ اُرے۔ نم گڑا خبر دیو چاوس کریا کتوس۔ پاربر ”جو ان تاڑ
دادر ہی ٿلی اس پہنا اس دم اتون سرمس تا۔“ تاھن پارے ”نم تون خیس چیھن ارے، مزی اس کیہنے۔ نم توں ادار نیمه اُس۔“ گڑا
ع تا خلاس کرے۔ بس ٹھیک نا نمہ ڈارے ٻوای کاوه، ارے یا ۱۰۰، دا ڈوے فتنہ ٹکی ۽۔ ایسو شام
دادرے قرآن پاک دیر آباریات ۾، افٹے نہار اسے شام انا ہر مسٹ عنیما پت کیک۔“
روآمار پارے ”نم ہم ڈارے ٻوای کاوه،“ ارے یا ۱۰۰، دا ڈوے فتنہ ٹکی ۽۔ ایسو شام
بھلو کپی اس اُس، ہنا لگا ہندا کپی نازی آ۔ دادرے بادشاہ پارے ”دا استو نا بلاء نی شام انا کری گنگر۔“ بے روآمار انتظار
کہ خنا ہر فیر۔ دا پارے ”دا کان کانه۔“ او شاغا۔ سہب انا بش مس، ایلم تے پارے
خنا چ ائی سوزان پری ناہلی آ سوارا ٿتام دے اس بلا ڏخن تا تے روشنائی بندغ نا خلکس۔“ پارے ”جي او بادشاہ سلامت۔“ کرے۔ دیچ او نا پن نا بنگو یا بنگو۔ بر یا
پکی تاھنی ۽۔ ای اندری کا وہم ایکان اسٹ ”بشو ٻا وہ راهی کریئے نے سوزان پری نا
ملک ۽ اس دے ائی پکر خلیوہ۔ سہب انا مار خن تے ہلک۔“ بس ہندا کپی ٿئی پارے ”کشہ نشانی تے تا۔“ دا کشا خیس نا بس۔ لگا بھلو دیوال اسے آ۔ او یلی خا خر
اسٹ آ لکبوزی آ۔ ای دا کان ہلیوہ نے۔ ہلی کن نم دا سکان خاچانزے۔“ ایلم تے
تے پارے ”نم کن کن دا ہلی عابتو آ خاتو۔“ پتیگ نا وخت آ، دا کشا زغم ۽ چغل تی
خدا و سطہ ہندا پاریس ہر کس دا بلاء خلک مس، ہندا مرور۔ کاویتا دا ڈوے ایمک یکہ دا ہم سادہ تسر، او کری۔ دا اندری کپی تاھنی ہنار۔
ای پیار مریوہ۔ اگه ہلی ۽ اتیرے گڑا ای خلک لجعے تے۔ زغم انا چج اٹ خلک خیس
نامے مرغ آ تے ڏو ڏع تے گرام بئ۔“ پتیگ ایمک خاچانو۔ داد یوال آ لکسا دا ڄ
پچھو۔“

All about #Brahui

براہوئی نابارواٹ، براہوئی ٹی

تلار

بلوچستان نامال و مڈیک

براہوئی مزاحمتی ادب نارنگ اٹ

محبوب شاہ.....

خرین مفک۔ بلکن راجی حایت و ظلم و جبر لئنگڑی و ملائی بے انصافی تا سوب آن بندغ خرین مریک۔ دا ہموطن ۽ ہرانا گیس ملک انہار گلی کوچ اسکان سرمنے۔ ولے سوئی ناجد اٹ اف۔ دا ہموطن ۽ ہرانا مش تاں اسے لی ائمی تراک کننگا، اوٹا ٹواب اٹ ملک ایٹی و اکدار جوڑس، ولے چاغی ناخوق ۽

سدخه گوری تینا ورنا تا

ڈیہہ انا پنچکا بھلا ورنا تا

لشکر زیبا اخس اوفتا ہم

تو فک کلی تو شہ بد آتا

جو زہ سوبر ہمت یکا دن

غمک ڦشم ۽ ہڑدے موں آتا

دڑد ۽ راجی پھل آسلم نا

واہم خیس خنک ۽ مڑدا آتا

ختو جوان ۽ دے اس دشمن ہم

ٹھپی ٹھپی موت اس ملا تا

اللہ کیسک زندہ ورنا تے

اوپتا مش تاے نی بھلا تا

طوفان تو مس مقابل دنا چراغ نی پا

قربان دا ہطن کن داشام اٹی مروں نن

ظلم آتے نہ بہان نام تے ہم درون نن

مزاحمتی ادب ناپ آیماندا رناد قمرانی ہم اسے

بھلوپن اسے ناخوجے۔ اونا شاعری ناسے

وڑک اس دن:

سگن مرمر، ریک با جری، واکل ۽

ایونو طن نا فصل آک پٹ وجبل آک

و سیلہ غاک بے کج ۽ وڑا سے ٹی نا ہلن اٹ

ضرورت ع، ہرانا بارو اٹ سردار عطا اللہ

مینگل پیست سال مست پیشن گوئی کریں

تالان ۽۔ دافیان کلی خزانہ غاتے کھرب آ

دا مانک بارگ ۽۔ آبادا خلق آک کی جوڑ

متنگ ۽۔ دام وہوک آپکل آک خنک

آس نیڑی جوزان منو۔ اس

آتا جنگ اٹن مفت اٹ لاثر مروں۔

اسے کن ارج نا سلک۔ ایون گپہ دنیا ٹی

بیتین وسیلہ غاٹا جنگ ۽۔ نا کرک وسیلہ

امروہیل اس تمانے، برناہوی ادب نا شاعر

چنا چوری منو۔ اخ ورنا خیس نا براند اس

دا پری یہہ دتر نا شوونگ اٹ دو بریک

انیشیں واکدار آتمن اور برناہوی مزاحمتی

غاک نا شخمن ۽۔ بر پارہ غاہری آخ راما تا

کوہب منو۔ امن پوک آخہ ہوت آک تینا

دیکھنے اسے ٹی نا پڑھنے اسے ٹی

بازار آن خان محمد کن کتاب و بستہ ہم ہلک۔	خوالمہ ناخویک آتے سفا کر ساپارے:
بس داسے خان محمد پک کس کدا اسکول آہنوج۔	"لمہ ای خاپرہ۔ کاریم کیوہ۔ داسہ کاوه
چڑدے ارائی بستہ عینا کلمہ عپار کیکہ:	جاگہ سے آمردروی اس ودی کیوہ۔ نیکوتون
"لمہ امر غنچوکه؟، آنپا۔"	رزان سلوک ۽ بندغ اف۔ ای کاوه
سدے ناگان میر لکھمیر ہرا که خلق انامیر ہموزے۔"	

الفسان

مختصر

پاریینٹ نے ریڈ وانچ کارع کپے۔ دا
اریمک ٿو۔ پر کے یا کپ۔ یا ہرام پر
زیست پر اس سخت آئرس۔ زیفہ تے ہم
تینیں تو ایسین گناہ گار ٿو، نے ہم
کرسا پارے ”خان محمد نا ابا! پر ع ج
نے پا تو کہ دال اللہنا کاریمک ٿو۔ فی
رکیو۔“ دا بھیت ع پورو کو تیس ک
پارے: ”اوکیرے پالگاست آن
داس امر مس۔“ او خسا پارے۔

اجنم عقيل لانگو....

فتح محمد پارے اُڈ کر گودی، وفی دا کان شت
باوہ کنابا وہ غان اس لکھ روپی تینا آپریشن کن
میرن درست ہندرا ڈلکھائی ٹی کس، والے
نو۔ ہمسائیک تاس اس ایسر، بے وس
”وارسے توں او پاچ تے ایس۔
مر، کنگڑا تے هر، کا وڈ غار یع زرس داگ
وام کریں۔ والے نا باوہ کزیت کرے۔ سہب اتوں وخت فتح محمد نا اراغا بس ٹکیئے۔
آتیئی شاغا۔ و پارے ”نم کنبوای دا
ایگ کیو۔ سہب انابس دسگ عینا کینه۔“
”اوکر خان محمدنا ابا سہب اس کیک اللہ، دا پر
داسہ کرنے دا غار بھاز آبادی تنسے ہونی ہمو
پارے ”بابا عتبینا تو اکر کر۔“
، ارغ کنسا محمد خان باوہ غان سوچ
اباتے است اٹ پارے کہ مہنگ کیک کہ میر
پیٹھے غاتے ایت۔“
اوڑان تو کسر گرم مس پارے ”میر صاحب!
انا و امک یہ ڈغار نا مہنگ آن چاہ کہ پورو
منتو، داسہ جندان تے ڈغارک بیگ مسر، تو
کنے دا بیت انا سماف۔“
اوڑکن پیچ سال آن پد اینو سہب
تماس، پارے ”نی ڈوکر، بلہ۔“
رُؤ انشاء اللہ۔ ما شتر توں ہم ہیت
بس بیل عکوپ غاتخا، سر ہلک، ڈغارنا پارہ غا۔
بس گڑا دنا است آن اللہ یع ہماں۔ گوں آتا
کس کہ اونا ماس آس لوک آچچ گاک تے
پار یہر ”اواؤ، ہندن یع۔ میر کوچہ ہ تو لوک
کس۔ بش مس اودے خمب کرے ہو غضا
ڈغار آنا حق مریک۔ یا تو فتح محمد پیسے ایتے
پارے ”کئے بخش، ای نے توں دروغ
تؤییث۔ نابا وہ نئے آن دام د تو یس۔ بس
پدا ڈغار آس ہلک۔ پیش ہر گڑا اینو پوسکن
نے۔“
فتح محمد پارے ”اواؤ کر گودی، وفی دا کان شت
باوہ کنابا وہ غان اس لکھ روپی تینا آپریشن کن
میرن درست ہندرا ڈلکھائی ٹی کس، والے
نو۔ ہمسائیک تاس اس ایسر، بے وس
”وارسے توں او پاچ تے ایس۔
مر، کنگڑا تے هر، کا وڈ غار یع زرس داگ
وام کریں۔ والے نا باوہ کزیت کرے۔ سہب اتوں وخت فتح محمد نا اراغا بس ٹکیئے۔
آتیئی شاغا۔ و پارے ”نم کنبوای دا
ایگ کیو۔ سہب انابس دسگ عینا کینه۔“
”اوکر خان محمدنا ابا سہب اس کیک اللہ، دا پر
داسہ کرنے دا غار بھاز آبادی تنسے ہونی ہمو
پارے ”بابا عتبینا تو اکر کر۔“
، ارغ کنسا محمد خان باوہ غان سوچ
اباتے است اٹ پارے کہ مہنگ کیک کہ میر
پیٹھے غاتے ایت۔“
اوڑان تو کسر گرم مس پارے ”میر صاحب!
انا و امک یہ ڈغار نا مہنگ آن چاہ کہ پورو
منتو، داسہ جندان تے ڈغارک بیگ مسر، تو
کنے دا بیت انا سماف۔“
اوڑکن پیچ سال آن پد اینو سہب
تماس، پارے ”نی ڈوکر، بلہ۔“
رُؤ انشاء اللہ۔ ما شتر توں ہم ہیت
بس بیل عکوپ غاتخا، سر ہلک، ڈغارنا پارہ غا۔
بس گڑا دنا است آن اللہ یع ہماں۔ گوں آتا
کس کہ اونا ماس آس لوک آچچ گاک تے
پار یہر ”اواؤ، ہندن یع۔ میر کوچہ ہ تو لوک
کس۔ بش مس اودے خمب کرے ہو غضا
ڈغار آنا حق مریک۔ یا تو فتح محمد پیسے ایتے
پارے ”کئے بخش، ای نے توں دروغ
تؤییث۔ نابا وہ نئے آن دام د تو یس۔ بس
پدا ڈغار آس ہلک۔ پیش ہر گڑا اینو پوسکن
نے۔“

ایمان او فتے مام پھنسنے۔ خیر قم خندگا کہ۔ چناک پرانا دیریٹ گوازی کریہ۔ قم محمد ہو غسال پارے ”کن توں دا ڈغاڑا آن جوفے کئے کور کرے۔ ای دا کل کاریم ع تو بھلاک ہم بستہ تفییر سس تا گونا شکار کن بیدس پین چیج اس اف۔ نے اللہ نادرا واع۔ کریٹ۔ ولے کناسماً لوکہ دا جہان اٹ اسہ راہی روائیں کس تا پیکن کن تیار کس۔ دادے کئے آن بلپو۔ میر صاحب! ای نما ہندن ٹو دا کداراں ہم ارمے ہر کا کہ بھاڑ بے را، آن زیات رش کس۔ جمع نماز خونگ رپروپروناوچنا تیار کریس تینے۔ پیش وخت آنیاڑیک ہر اپدی سلوک تسر، گلدوٹی، پیسے غاتے مدان مدان ایتسا کیوہ۔ دا ڈغاڑا کن توار ٹل اسے ناخوبیع۔“

ان آن پر پڑو کرے کہ نماز آن پر لشی تے ہر فیرس اگ و شوگلک آتا رند اس سر کن و کنال کل اُرا کن زندگی نا اسٹ ٹھ آسرہ فتح محمد اودے خب کرسا پارے "اللہ پاک نا خلکرہ۔ ہر مون آ خوشی و بشمہدہ اس تالان اسے۔ دادے اگھم دریے تو نون امر زند بھاڑ، بھلوڑات اسے۔ نے تینا دینک ناما تما شریف نا تلاوت مرد۔ ہر اسٹ ٹھ بڑی، او راغنا جھپ۔ ہندڑا اڈ مس۔ کس ڈنگار ع پاک ک، نچا کشنگ کن کرون۔ نے خدا نا درواعے۔" بونغا ہونغا دا بھلوبیت اسے۔" ب ریک،

چک آتا تو اک استاد بابل جان نا تو ار آنبار پدی تروئی نمک تا۔ و کنه کل پیسے غاک دا سه کس عخوانگ کن شار آہنگ نا گرج اف۔ نماز مس اوکان پد تلاوت

ولدا پیش نام دعا کرے و داد عاملی پرانا بندغ ناست آگارہ۔ بس جنت نانداره اس بکاره۔ اگه بیساف تو ڈنار کناءع۔“ پلے غان ای تینا مال انا بئے تے آراغا دیوہ۔ و

کل خلق اناڑا گارک جوان آباد مسوس۔ و لے بس، کل کسے ع پارے۔ درخاتون هم ہو غزو کہ نیا شارکن اسے لائے گئے ہماشیر اس را دے کبو۔ و

فتح محمدناڈی غار نامٹ الو۔ اوہ رشام نیک محمدنا مس۔ چپ ہنا کنج اسے لی توں۔ فتح سال فتح محمد پگھے غال تیناڈی غار عدوئی کے۔

سماں اپاں سے میں سے مدد میری، بوس امر ریحہ یے۔ وہ دست مدد میں ان پر چہ ماں، روس دے۔ س. ا. ا. ر. دا ہبیت یون ہن س دلات وہن
کل اڑا ے پدا پلو ٹر کریر۔ است آک رخ مسر۔ وفتح محمدنا با ہم محنگ آن خف تکان
س تغ آن بش کرے۔ سماک کرے ہمرا زمیندار تکن تروک آسلاہ تے بھاج خوڑتی

هنا دڑپاره ع. پرانا زمبارة ع. اٹ خف توریکه. و اوچنیا عمل کریکه. هندا مسر خو یک آتا پر کرے۔
خان امجد ہم سے وکیل آتیزد آ خانگیں بنا کرے۔ آک پیون، دندنگی غغار آ، اخان سوب آ، اوٹا نگار ناؤزد اتمام کل آلو، او خان امجد ہم سے وکیل آتیزد آ خانگیں بنا کرے۔

لے دیں۔ اس کا سب سے بڑا مطلب یہ ہے کہ اس کا پیشہ و نسبت اپنے پرکار کا ہے۔

فتح محمد تینا ملتکن آخیری عکاظم آ پیڑوک،
سدری نا ارگوک آ جیب آتیئی دو تے
شاغوک بھاز بُرے اسکان رویادا ناماں آ
زندا که، اوڑتوں اوار ہوٹل نا خازگی ٹکونٹ
اسے آ خلق انا چندی ورنا پیر انگاک چار زانو
تسر۔ ہر کس اس گپ اسے ٹلی لگوک ٹس۔ کس
تینا ارانا کسہ عیان کرساکس۔ کس پین اسے

شونی ہم شاد آن ہم زیات ہمین آلوز آتیئی
داهیت عینگ توں ہوٹل اٹی تو لوک قمر تینا
کس۔
بیالہ اک رسپارے:
بھاجا انتظار آن پدقچ محمد اس ہمین ڈتووارا سے
”اویق محمد بر غرنامار بر غمزرو ڈغارا تو لوک آ
ٹی نیک محمد، ہرا کہ دادر ڈوک آ ہوٹل ناخواجہ کس،
بندغ آسام آ ڈوینگ کپک۔ کئے پا دیز دا
خلق اٹی خوانانے دا وخت اسکان؟ کل
اور ان ارنے:
”اویکیو! انت پارے دا بخروا الا؟ پرم راسے نا
ہندماڑے دا نگ اینگ مسنون۔ ہمونا خلق اکن

ڈس اس ارے اگه آخا؟ نن تو ہندار پیڈ واوالا سرکار اسکول اس جوڑ کرے تو میر تینا مال ۽
امیں بٹے اٹ تے۔ داسہ تو شل پورو کر
اما ناہیت آتے اسل سرپنڈ منم خدا ہایت
کرو کس داسر کارئ اگہ بر اھوئی ٿئی، هم خبر اس
کریکه، تو نناوڑ انگا بندغ آک هم پهہ منه
فتح محمد دا ہیت آتے بنگ بش مس، چوٹ
آتے سدھا کرسا پارے:
”قمر خان! کنه اللہ نا در آ بھلو او میت اس
شڑے بڑے آن کننا پلاؤ آچی ترمک۔
نیک محمد تینا ہوش عچاتا بھلا د گیک آتون کرسا
ارے۔ دے اس نمکل خنورے که خان محمد ہنو
پارے ”آخا، آخا ما۔ ڄئچ پر مراسے نا
عشار آخونا ڳنگ کن۔ والیو ہیت عنی آسان آ
اویت اف۔ اگه پر کے هم تو فی اچار گز نا
دُو ڦنگ تا پار لس تو ای نے پاو که بندغ مدام
آسان کن دو ڦنگ تا کوشت ۽ کے، اگر قما هم
خشکواه غاڻا ڦار آت غرہ اس کروس۔ اٹ
وار کل خلق پارینے نے که ڏغار آن ڄئچ اس
تو استار تیا ٿمک۔ محنت ۽ اللہ کس انا زیان
کپک۔“ ہندرا ہیت آتون او سر بلک اُر اکن،
جوڑ مفک۔ بس سودا کر تے، ڄئچ اٹ خل

تے است اسے نا۔ زرس ڈغارنا پیسہ غاک و لے چار گام ہر فنگ توں سلیں کوک کرے۔
مریرہ، زرس دا گنگ اینگ آن وام کرڑاں، ”اوئیک، داریڈا واعتنیا بند کر۔ جمعہ نادے ۽،
آخرنا هم پتک آئٹھی مروء۔ دا کل پیسہ غاٹیش داسه تران آک بنا کیره۔ خانہ نیک۔“ ولدا
اسد دکان اس مل۔ زرس نی تو سایا تے، پدی سر ہلک۔ اُرا غا سرمس تو اُرائی تے

زرس مارنا 'خانو'، بس گزران ۽ نما جوان درختون تاخو ۽ افساخن ته موشكستوار
کيک. پنج سال نا سه هندا پرانا آسره ٺي
تو لوک تو لوک پيرمسس. داسمه هم خبر والا
ارغ آتے انگ اٺي اٺ. هموکان خان محمد

پارے ”بآرش کا امکان نہیں۔“ مطلب پرانا عہم توار کر برے، گئے وادے اوڑکن جاتا ہے۔

پی غملاں اس اف۔
بسل نا۔ پر کپنگ نا کر فتح محمد بگ تو اونا پٹ آک تاکہ او مون دو کرے، درختون ارغ آتے

خاچار، او نیک محمد عپارے: ایں دتالان کرسا پارے: دل خک سلا مل مائے بیگ گا کنگا گانہ لانہ لانہ لانہ لانہ

کنایہ اُمی مرو۔ انتہے کہ مست اناک پارینو ریڈی.....ریڈی.....”

کے بے جا گہ نا رحمت آک آفت آن کم خان محمد پد آن خسما پارے ”اولمہ ریڈی آخا
فَسَأَنْتَ إِلَهٌ كَمْ مُخْلِصٌ لِّنَفْسِكَمْ لَا يَعْلَمُكُمْ إِلَّا“

ڈغار ع تو سودا کنگ نا ہبیت ع کپس - ہندرا "بس او توں ہم پرانا چیغ ٹوں اس اف۔" اس اف اس نہ مرے یہ ما سرے۔ و ریڈا بہ رہا۔

وَيَسِّرْ لِمَنْ كُرْتَنْ أَسْكَنْ مَهْرَبَانْ دَوْلَيْنْ دَوْلَيْنْ دَوْلَيْنْ دَوْلَيْنْ دَوْلَيْنْ

